

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Kész évre 10 — kr.
Félévre 5 " " "
Negyedévre 2 " 50 " "
Egy hónapra 1 " " "

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Nagyobb sorozatú 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többször
Hirdetési díj a kiadó szigorú utasításai szerint. Bélyeg-díj, min-
den külön beiktatásért 30 kr.

Mi akar ez lenni ?

Az »Országos Hirlap« a mely szintén a kormány támogatói közé tartozik, legutóbbi számában »Az elválás mesgyéj« cím alatt a többek közt a következő figyelemre méltó dolgokat írja :

Alig indult meg a birodalmi gyűlés tanácskozása, ugyanazok a pártok azonnal hajbakaptak egymással ; a német frakciók Gautsch nyelvredeleket eltörlését, a szlávok az országocták autonómiájának kitágítását követelik a kormánytól. A zavar, a visszavonás, az ellenségeskedés oly nagy, mint ezelőtt volt. Egyértelműség köztük csak abban az egyben van, hogy a magyart ütni kell . . .

Az osztrák kormány pedig tehetetlenül, ügyefogyottan áll a háborgó pártok között, melyek hevesen, kimeletlenül ostromolják azon terveit, melyeket még nem ismernek.

Ott sem a békének, sem a jóakaratságnak, de még a megegyezés reményének sincs nyoma.

Ily viszonyokkal szemben azt a kérdést intézzük a magyar kormányhoz, hogy voltaképen mire várunk mi ?

Elmult közel három hónap a provizorium megszavazása óta ; benne va-

gyunk az áprilisban, az országgyűlés szünetel, az osztrák birodalmi tanács 20-ig össze sem lép, közel előttünk ama május elseje, melyet a miniszterelnök maga szabott határukkal előterjesztéseire nézve : és az osztrák kormány, melyet kormányunk egyértelműleg kíván eljárni, még a leghalványabb remény-nyel sem bír arra nézve, hogy valamikor lehet bátorsága a kiegyezésről csak beszélni is.

Tehát mire várunk mi ?

Magyarország megunta fedetlen fővel állani az ellenség ajtaja előtt és szerényen rimánkodni, hogy tekintsenek le kegyelemmel rendezetlen viszonyainak siralmas voltára. Magyarország megsokkalt zsebrevágni a gunyt, a becsmérelést, a sértő fennhéjázást azok részéről, a kikéért eddig csendben és önmegadásal áldozatokat hozott és kiknek belső nyomorainak méltánylásában elment a megengedhetőség végső határáig.

Elvégre nálunk a grammatika rendben van. Tehát miért kötjük mi gazdasági viszonyaink rendezését ahhoz a világrendíté fontosságu tényhez, hogy miként beszél a hanák paraszt a zwickaui uti biztossal ?

Törvényeink megvannak, jogunk tagadhatatlan. Miért késünk azzal, hogy éljünk velük ?

A csehek kéri a vámterület elkülönítését, a németek kéri a gazdasági elválást : és mi kérjük az egyesülést ?

Mily czimen ? Mily czélból ? Mily érdekből ?

A miniszterelnök Bécsben volt a közös költségek dolgában. Lehetetlen hogy a mostani válságos helyzetben ott fönn másról ne beszéljen, mint a hadsereg szükségleteiről. Teljesítse az osztrákok kívánságát — ha már saját kormányuk nem lehet oly szerencsés — hozza haza azt a vámsorompót, melyet ők kínálnak.

Ez elhatározás következménye csak az lesz, hogy :

az osztrákok drágább kenyéret fognak enni és viszont iparukért kevesebbet fognak bevenni ;

mi pedig négy-öt évig nehezebb viszonyok között fogunk élni : de azután lesz iparunk, melynek gyakorlóit meg fogják fizetni termelt kenyérünket is.

Nekik kőbérceik lesznek ; nekünk mindenünk lesz, mert velünk van az Isten és velünk vannak adományai.

Nekik szép országuk lesz ; nekünk jó országunk lesz. Majd csak megleszünk valahogy.

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

Családi kör.

Zalai Márk.

(Folytatás és vége.)

Ez mind szép és igaz. Azt én is tudom, sok más is tudja. De én nem jöttem ide politizálni, az nem kenyerem. Én másra vagyok kíváncsi. Én ez alkalommal azt szeretném öntől megtudni, a miben Ön specialitás, hogy mi módon szerezte ezt a szép vagyont, mely alapját képezi családi jólétének, boldogulásának. Mert tudtommal egyiknek sem volt pénzüke. Hozományt nem kapott, lutrin, kártyán nem nyert, nem is örökölték. Ön nem volt sem kereskedő, sem gazdálkodó, sem vállalkozó, hanem szerény fizetésű hivatalnok. — Sőt a hogy én ismerem, nem volt fukar, főszvény vagy zsugori, sőt inkább a bőkezű a szűkölködők iránt.

Mi ennek a kulcsa ? Nem egyszerű kívánság, a mi megszólaltat, még kevésbé pedig az irigység. Nem irigylem a gazdag embereket. Ismeri meggyőződésemet. De azért a megdagodás többnyire egyik-másik erényen alapul. Ezt pedig nem szabad a véka alá rejtani.

Az már nem többé magánügye, hanem közügy. A társadalomnak joga van tudni, hogy minő csudákat művel egyik-másik tulajdona az embernek. Különben azt hiszi a babonás nép, hogy az ördöggel cimborál vagy más

jogtalan módon jutott vagyonához. Én még olyan esetet is tudok, hogy valaki két hurkának köszönheti nagy vagyonát.

Arra még én is vagyok kíváncsi. Elmondom röviden, ha cserében Ön is elbeszéli szerencsés helyzetének utat.

Valamelyik vidéki városból egy X nevű ifju kereskedő ment Lipcsébe több ízben vásárolni. Annak a nagy világháznak az volt szokása, hogy vevőit egyszer egy évben megvendégelte. X is kapott ilyen meghívót. De midőn hallotta, hogy ily alkalommal a szolgáltnak borralalója legalább egy tallért tesz, elment a kedve és inkább a piacra ment ebédelni, hol jóízűen falatozta az olcsó hurkakat.

Épen arra lovagolt a nagy kereskedő és midőn látta, hogy meghívott vendége itt falatozik, azt kérde tőle, hogy talán azt hiszi, hogy nála nem fog jóllakni. Meglepetésében elmondotta, hogy ilyen ebédért legalább egy tallért kell adni a szolgáltnak. Az ő anyagi körülményei pedig azt nem engedik. Akkor jöjjön hát hozzám vacsorára. Vacsora után pedig a milliomos nagykereskedő avval lepte meg a szerény vagyonu kis kereskedőt, hogy mátol kezdve korlátlan hitelt nyújt neki, mert olyan embernél, ki annyira tud vigyázni a pénzre, mint ő, nincs veszélyeztetve vagyona. Így lett a kis kereskedőből nagykereskedő és idővel dús gazdag milliomos gyáros.

Életének eme fordulópontját elmesélte nemcsak hozzátartozóinak, hanem elmondta fűnek-fának, hadd okuljon a világ nemcsak másnak kárán, hanem hasznán is. Az ilyfajta

monographiákból sokat lehet tanulni. Lásza barátom Önről azt mondja a világ, hogy kincset talált és abból gazdagodott meg.

Hogy kincset találtam, abban az 1000 szemű világnak igaza van, és pedig olyan kincset, mely az igaz, gyöngyöknél is drágább. A jó, okos feleség a legdrágább égi kincs. Ki azt megtalálja, halál adhat a jó Istennek.

Keresd az asszonyt, mondá hirtelen ugy a jóban, mint a rosszban.

Mielőtt azonban a részleteket sorolnám fel, elmondom a kiinduló alapelveket. Terv nélkül nem építünk házat, nem nyerhetünk csatát, nem nevelünk fel családot. A kik az élet tengerében elmerülnek, akik nem tudnak boldogulni, azok könnyelműen a vízbe a hullámok közé dobják magukat, midőn még uszni sem tudnak, és életük szajkáját a vak véletlenre bizzák.

A ki pedig a veszélynek teszi ki magát, az rendesen elmerül. A nép, melynek sokszor egészséges ösztönei vannak, azt találja, hogy a tojásokból csak annyit szabad fogyasztani, a mennyire az éhség csillapítására van szükségünk. A többiből tyukot kell nevelni.

Az elszaporodott tyukok árából vegyen az ember borjut. A borjut nem szabad addig leőlni, míg tehén nem lesz belőle, míg borjukat nem nevel.

A sok tyuk, sok tehén, sok borju, disznó árából fölépül a ház, kikerül a telek, elegans butor, kényelem stb. Legnehezebb az első 1000 frtot megtakarítani. A második millió könnyebb, mint az első ezer. A boldogulá

A közös költségvetés. Bécsből írják : A közös minisztertanács tegnap d. e. 11 órakor folytatta a jövő évi közös költségvetés tárgyalását. A legfőbb nehézséget a hadi tengerészet követelése okozta, melyet a két pénzügyminiszter minden áron le akart szálítani. D. u. 1 órakor a Hofburgban a király elnöklése mellett teljes egy órán át közös minisztertanács volt, melyben a három közös miniszter s a miniszterelnökök és pénzügyminiszterek részvétele mellett végleg megállapították az 1898. é. közös költségvetésirányzatot és a Bpsten máj. 9-én egybegyűlő delegációk elé szant előterjesztéseket. A király a d. e. folyamán hosszabb magánkihallgatáson fogadta Lukács pénzügyminisztert, ki azután a magyar ministerium bankgassei épületében behatóan értekezett Kaizl osztrák pénzügyminiszterrel. Bánffy és Lukács, ez utóbbi Popovics Sándor dr. miniszteri tanácsos kíséretében ma d. u. visszautazott Budapestre.

A fiúmei választásokról. A városi választások eredményeként a legnagyobb rendben folyt le. Az autonomisták óriási agitációt fejtettek ki, hogy a választókat az urnához csodítsék. Az 1314 városi választó közül csak 474 szavazott le, vagyis a választóknak egyharmada. A Bilancia konstataja, hogy a választás azt bizonyítja, hogy Fiume népe megunt a céltalan küzdelmet. Jellemző, hogy a győztes autonomisták a népet röpirattal szólítják fel, hogy tartózkodjék a tüntetéstől. Azt írja azután a Bilancia, hogy a megválasztottak közül többen kijelentették, hogy Fiume javaért fognak dolgozni, de nem lesznek játékszere mások ambíciójainak, vagy népszerűség hajhászainak.

Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város a sajtószabadság ellen.

Debreczen, április 7.

Boeskey István fejedelmnek keves gyönyörűsége telnek a mai hajdúban, illetve Hajdúvármegye törvényhatósági bizottságában,

nak ezer meg ezerféle receptje van. A mié-ken ez állott:

Nagy lakás nem kell, csak annyi, a mennyi az egészség fenntartásához szükséges. Ebből kifolyólag olcsó, igénytelen eselédet tartottunk, ennél fogva világításra, tüzelésre is keves kellett. Soha hitelbe nem vásároltunk és mindig csak azt, mire szükség volt, még akkor sem, ha felig ingyen adták volna. Mindig előbb közösen beszéltük meg, mielőtt kezemből kiaduk pénzüket. Soha penzen kis gyermeknek 10 éves koráig ruhát nem vásároltunk. Az otthon készült Söt a mikor lehetett, a kis gyermekek meztelb jartak úgy az edzes, mint a megtakarítás szempontjából. Ezek nehéz feltételek megvalloim. De aki a celt akarja, annak az eszközöket is kell akarni. Most már attérek részletes történetünkre.

Feleségem megtakarított leánykorában mint tanítónő 1500 frtot saját keresményéből keletyére. A menyegző előtti napon avval lepott meg, hogy azon a penzen nem kelengyét, hanem 3 holdas telket vet. Ennek hátulso részében volt az a kerti lak, mely még most is látható. Abba költöztünk. Butor-zatunk nem került többé mint 100 frt. — Ujdonatuj festett butor volt. Lakbert soha sem fizettünk. Házi szükségleteink legnagyobb része innen a telekből került ki. Hivatalom elegendő szabad időt engedett jókor reggel és a délutáni órákban, hogy feleségemmel és eselédemmel megműveljem a földet. A gyümölcsfaknak egy része meg volt már Nöm értett a kertészkedéshez. A grofi családnál, hol nevelésködött gyakorlatilag is sa-játította el és az apró marha neveltetéséhez. Az csakhamar rám is ragadt. En meg eltud-am banni tehénnel, sertéssel. Azt meg én

hert ha valahol szolgálkűség uralkodik : ugy az a leguodoritobb alakban megtalálható a büszke hajduk szekházában. Megérdemelnék e heloták, hogy a Zimándy-Zelenyák czég írjon könyvet rölük !

Hajdúvármegye a helyett, hogy a köz-igazgatás tenger-mizériáin igyekeznek segíteni, beallott a sajtószabadság eltiprói közé. Példáját követte Debreczen sz. kir. város márcz 31-iki közgyűlése is, kimondván, hogy felira-tot intex az országgyűléshez a sajtó megrend szabályozása vegett.

Konstatajuk, hogy Komlóssy Arthur városi főjegyző, ki azon keves városi tisztviselők közé tartozik, kik önálló véleményük-ről a «four» kedvéért sem mondanak le pi-rulva olvasta föl a városunk a t megsegényítő tanacsi javaslatot, de a köz-gyűlés többsége pirus nélkül fogadta el, azt. Bizonyára arra számítoak, hogy e szolgálkűség jutalmául ők is kapnak esaszari jubileumi ermet, azonban nem aranyból, nem is ezüstből, de még csak nem is bronz-ból, hanem az átlukasztott újpesti hatosok-ból készült fémből, mert a milyen hamis volt ez a pénz : éppen olyan hamis az ő okoskodásuk is !

Azt állítják ugyanis, hogy ők nem a sajtószabadság ellen törnek, hanem csak a szocializmus terjedését kívánják megatolni, mintha bizony a szocializmus terfgalásának a sajtó lenne az oka, nem pedig az általános nyomor. Igenis, a szocializmust nem Vár-konyi, ez az obscurus budapesti háziur ter-jesztette el, hanem elterjesztette és terjeszti a szegénység, mely keveset törődik a tör-vényhatóságok felirataival, hanem annál több gondja van a kenyérre, a mi nincs.

Szegény sajtószabadság ! Az 1848-iki nagy alkotások közül csak a sajtószabadság maradt reánk teljes epségében. Ezt az egy szabadságot is megirigyelték a magyar nem-zettől. Eddig, ha egyebet nem tehattünk is, de legalabb szabad volt elmondanunk azt, a mi fajt ; ez után azonban panaszkodnunk sem lesz szabad, mert a ki zokszót mer ejteni, annak lakatot tesznek a szájára. Az igazságügyminiszter ur alaposan körül-me-tele mar a sajtószabadságot, elannyira, hogy a királyi ügyeszségek, mintha más dolguk

nem lenne, a postán szimatolnak a gyanus nyomtatványok után, mint a fináncz a szü-dohány után, a budapesti rendőrség pedig ugy bánik a nehéz munkát végző hirlap-írókkal, mint a hogy a csirkefogókkal szoták elbanni.

Hajdúvármegyének és Debreczen szab. kir. városnak azonban ennyi sem elég ; ők a sajtót teljes gyámság alá akarják helyezni s ezután csak azt lesz szabad megírni, a mit a főispán ur megenged.

A főispán ur lesz a főcenzor, magára vállalja tehát a hajdani francziskánus papok és mas egyebb tonzurás grárdianok teendőit, kik az abszolút korszakban a cenzori jog-akat gyakorolták s jaji lesz annak a czikknek, mely az ő kéklaplásza alá kerül ! Nem ismer arra a szülő ed-sanyja sem. Es mindez történi az urnak 1898-ik évében, tehát 50 évvel azután, hogy a magyar sajtószabadság, Petöfi Sándor kezdeményezésére, kivivatott De mit nekik Petöfi Sándor ! Nem volt az se főispán, se kir. tanácsos, hogy eselekedhetett volna tehát valami okos dolgot !

Nagy politikai hiba pedig a sajtó sza-badságot megnyirbálni. Olyan a sajtószabadság, és ezt a frappans hasonlatot nem mi taláituk ki, mint a gözgépen a biztosító szelep ; a felesleges gőz elillan rajta. Robbanástól to-hat nem lehet tartani. Ellenben ha megszo-ritják a sajtószabadságot, akkor állanak elő a politikai és társadalmi zavarok, melyek erőszakos kitörésekre vezetnek. Akkor nyul a nép a vasvilához és kiegyenesített kaszá-hoz, midőn panaszkodnia sem szabad ; a sajtószabadság kivívása óta nem volt parasz-lazadás s azok, kik meggondolatlanul a sajtó-szabadság megrontására törnek, a parasz-lazadást készítik elő s vertenger árán kíván-ják saját roskadozó hatalmukat megmenteni. Bizony megérdemelnék ezek az urak, hogy a királyi ügyeszség őket perbe fogja s a köz-kormányzatban elkövetett könnyelműségükert felelősségre vonja, mert az utólagos felelősségre vonás mar keveset fog érni. Az a helyes eljárás, ha megelőzzük a bajt, nem pedig az, ha tetlenül nézzük a tornyosuló fele-leget.

Azt mondjátok : remképek ezek, majd elbanunk mi a szocialista parasztokkal — a

hoztam a háztartásba, eladván arany óramat gyűrűmet. Es feleségem tudományom ezen, reszet tanulta el tőlem. — Neveltünk tehát konyhai veteményeket és virágokat ültettünk nemes gyümölcsfákat és szőlőket. Söt faisko-lat és méhes is állítottam. Erre mind ráérttem, söt azt sajnálom, hogy nem elég nagy a telek, annyi pihenő időm maradt. Több éve-ken at lakbérem, egész fizetésem és ennek kamatai voltak re-zint a takarékpénztárba, nagyobb részt pedig allampapirokba elhelyez-ve. Azota pedig fizetésem is többször emel-kedett es gyümölcsfáim termökké lettek, ugy hogy a régi fakát kivágtattam. Keresményem-ből nemesak a gyönyörű házat építettem, hanem meg a szomszédos telkeket is hozza vásároltam. Azota pedig a telkek ara, de kü-lönösen az enyem, rendkívül emelkedett. Ez a taány megfélése.

Ha feleségem eme telek helyett sok finom ruhát, fehérneműt, butort, porcellánt, nagy lakást, draga eselédet vásárolt volna, akkor valószínű, söt biztos, hogy most 20 év múlva exyebem sem volna, a sok adósságom nal. Es hogy üres időmet mint bárki más csupán unalomból és gondüzésből a kávéház-ban, sörházban, kaszinóban tölténem Pedig mindazok, kik gyakori vendégei a multó helyeknek, nem saját, hanem mások gyermekeit nevelik fel.

Es tudja-e, hogy mi birta rá feleségem-et e határozott lépésre, e szokatlan merész gon-dolatra ? A nyomor és a szegyen atyai hazá-nál. Apósom jól fizetett magasrangú hivatalnok lévén, nagy labon élt rangon felül és módon alul. Anyagi viszonyai ezáltal évről évre rosszabbakka lettek. Es midőn gyermekei fel-nőttek és azoknak szükségletei, igényei sa-gyobbodtak, tönkre jutott ember volt. Azért

kellett neki a hónap első napjaiban elbujni a czipész, szabó, mészáros, pek, cukrasz, fűsz-er, borkereskedő és egyéb sereg hitelezőinek számlái elől, kik folyton zaklatták. E bajból nem birt kibontakozni soha. Evvel szállott a korai sirba. — Nem volt benne elegendő erkölcsi ereje, hogy életmódját megváltoztat-hassa.

Es boldogult edes anyja, ki nem reg önöknél halt meg, nem tudott volna e baj-ikon segíteni.

Anyósom, folytatá, igen szép, gazdag, egészséges, de tanulatlan falusi leány volt, kinek nem volt önálló itélete, önálló véle-ménye. Ő azt hitte, hogy ennek így kell lenni. Férjének nagy volt a jövedelme, nagy a hitele. De azért mindent dupla áron kellett megfizetni. Kétszer is örökölt. A hitelezők nem panaszkodhattak, az utolsó krajczárig kielégítették. De mikor már minden segély-forras bedugott, torony magasságra nőtt fel a baj, melyből menekülni nem lehetett. Felesé-gem és testvérei látván a sok foglalat, pere-lét, végrehajtást, az emészto gondokat és a korai nyugdíjaztatást eszbe kaptak es kegyér-pályára készültek.

Hogy ezen családi kalamitás nálunk ne ismételtessék, kieszelte feleségem eme jól sikerült hadi tervet és mint igazi ügyeskezű kertész, melyen gyökerénél oltotta be fris életképes galyakkal családunk életfáját zsenés háztársunk módszeres vezetése által. Es az okos, jo törekvést mindig — Isten áldása követi.

Könnyebb lett volna nekem is mindjárt nagy vavonba cseppenni, ugynevezett selym-ágyba feküdni, de sokért nem adom, hogy ezt a szép vagyont mind ma g u n k sze-reztük.

csendőrség és katonaság majd féken tartja őket! — Igen, de csak addig, míg a csendőrség és katonaság is szocialistává nem lesz, a mi csak rövid idő kérdése, mert azok a fiúk, kiknek apjukat most szocialista üzemekért üldözöb vették, mint fanatikus, kész szociálisták lépnek a hadseregbe, annak hagyományos szelleménest rést ütve, a szocializmusnak propagandát csinálnak.

Mit tesznek akkor? Elfogadják vesztett fejeteket, a miért nem lesz nagy kár, de hát mar is elvesztettétek azt, mert máskülömben nem törtetek volna a sajtószabadság ellen!

A sajtószabadság megszorításával nem fogtok célt érni, mert a szocializmusnak nem a sajtószabadság, hanem a rothadt közgazdaság és a könnyelmű kormányzat volt a szülő oka.

A jó közgazdaság által kielégített, meglegedett nép nem hajlik a szocialista tanókra, de az elkecsereedett, a közgazdaság basái által elnyomott s agyon exekvált nép minderre képes, nem törődve azzal, hogy a belső forrongás által magát az állam létalapját támadja meg.

De hát tegyetek róla, hogy a népek ne legyen oka az elégedetlenségre. Eddig nagyon keveset tettetek e tekintetben; a képviselő választások visszaélései által megvesztegették a nép erkölcsi érzületét, megvásárolták barommi súlyoztatték az embert és még csodálkoztok rajta, hogy a barommi súlyoztett ember barom módra akar föllépni?

Nos ugyan mit ér a ti hírhedt közgazdaságotok? Nagy apparátussal dolgozik a közgazdaság, de csupán egy célt szolgál, tudniillik azt, hogy a mindenkorai kormányok parlamenti többségét bármily eszközökkel biztosítsa. Az így alakult többség aztán mit tett 30 év alatt?

Koldusokra juttatta Magyarországot! A közös ügyek Danaidák hordájába többet öntött egy milliárd forintnal. — az osztrák államadóságok kamatainak fizetésére többet adott egy milliárdnal, — hogy girbe-gurba vasutjaink legyenek, több államadóságot csinált két milliárdnal. Ez összesen négy milliárd. A népes és gazdag Franciaország nagy nehezen kiheverte azt a négy milliárdot, a mit a poroszoknak hadi sarcc gyanánt fizet-

tett, de Magyarország azt a négy milliárdot, a mit rövid 30 év alatt a mameluk-kormányzat elpocsékolta évszázadok alatt sem fogja kiheverni!

Megnyorították a jövő generációt, meggátolták a mai generáció boldogulhatóságát. Az óriási terhek alatt előbb utóbb összeroskad a magyar nép, mely maholnap saját gyermekét lesz kénytelen az eke elébe fogni, ha ugyan egyáltalában lesz még szüksége ekére.

Az elviselhetetlen fogyasztási adók miatt a nép rosszul táplálkozik; a bort és sört ezeknek drágasága miatt nem ihatván, a legolcsóbb, tehát legkíméletesebb pálinka feleket fogyasztja; olyan kenyeret eszik, kivált a felvidéken, melytől a nagyuri-ebek undorral fordulnak el; ilyen életmód mellett az ország minden vidékén sajnál a lakosság, mel-előbb s utóbb rut szibaritá vázzá azzik össze.

Ezen okok idézték elő a szocializmust, melyet tehát csendőrség-szuronyokkal és a sajtószabadság eltiprásával orvosolni nem lehet. Adjatok a népek pártatlan közgazdaságot, olcsó és gyors igazság szolgáltatást, jó iskolákat, helyes közgazdasági politika által segítettek anyagi helyzetén; akkor a magyar népek soha eszébe sem fog jutni a szocializmus!

A mai rothadt közgazdaság és könnyelmű kormányzat mellett azonban terjedni és könnyűszerrel győzni fog a szocializmus, melynek diadalát nem fogja meggátolni Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város föllírata s a győztes szocializmus veget fog vetni a mai társadalmi rendnek, azaz igazságbán: rendtelenségnek.

A függetlenségi párt óvó és figyelmeztető szavaira a hatalmat kezelő urak sohasem hallgattak, sőt a hazaszeretetet illoyaltásnak bélyegezték, — az eredmény aztán itt van: a szocializmus, mely nem három színű lobogó alatt, hanem vörös zászló alatt harcol, mely, fájdalom, valószínűleg le fogja verni háromszínű lobogót is, de egyuttal véget vet a fekete-sárga uralomnak is, melynek egyik diadal-jelvényét képezi Hajdúvármegye és Debreczen szab. kir. város föllírata.

Valahogy levélárba ne tegyétek ezeket a föllírásokat, mert ha a jövőndő nemzedék,

saját gyermekeitek és unokáitok, kikutatják azokat: olyan ítéletet fognak mondani reátok, melynek kimondására mi nem bírnok elég bátorsággal, mert a mártíromság tövis-koszorujára nem aspirálunk, hanem teljes fatalizmussal csak annyit mondunk: jöjjön, a minek jönni kell, — a vihar, melyet előidéztetek, nem minket fog első sorban lesújtani!

Semperidem.

A Zola-Dreyfus-Esterházy ügy.

Előre volt látható, hogy a Walsin-Esterházy letartóztatásának híre, amely Bécsből kelt szárnyra s a Siécle telelezéseit következtében támadt, nem felel meg a valóságnak. Így keletkezett, mint a hogy az ilyen szenzációk mindig keletkeznek: eleinte csak kevesen adták tovább és néhány órával később már az egész város tele volt vele. Az osztrák fővárosban szakadatlanul ostromolták kérdézőkódásokkal a lapok szerkesztőseit, amelyek egyenesen Párisba fordultak felvilágosításért.

Igy aztán kitudódott, hogy Walsin-Esterházyt nem tartóztatták le. Berlinből táviratozta tudósítónk: hogy illetékes körökben csak annyiban tulajdonitanak fontosságot a Siécle telelezéseinek, amennyiben alkalmasak arra, hogy belső zavarokat támaszszanak Franciaországban. Hivatalos részről nem akarnak ebbe az afférba beavatkozni, sem demoralizálni sem helyreigazítani nem fogják a tegnapi napvilágra jutott közleményeket, mert a német diplomácia egyszer már kinyilatkoztatta a legilletékesebb formában. Büllw által, hogy semmi köze sem volt a Dreyfus-ügyhöz. A felhívatalos Post erre vonatkozólag előkelő helyen ír mai számában:

Elmondottuk már, amit szükségesnek tartottunk elmondani. Ha a francia kormányának érdekében áll bebizonyítania, — hogy az újabb közlemények aaptalanok, — am tegye meg maga: — annál könnyebben teheti, mert Walsin Esterházy bizalmas embere.

A Temps munkatársa ma meginterviewolta Zolát. A hírlapírónak arra a kérdésére, hogy mit fog tenni, ha a haditörvényszék pa-

Amellett nem rosszul, sőt jól és gazdagon táplálkoztunk és nem szorultunk soha a piacra. Minden kikerült kis gazdaságunkból. Tej és húsfélék, tojás, méz, gyümölcs, bor zöldség, zöldek, sőt azokból sokat el is adhatunk.

A kis gyermekek ruhái majd semmibe kerülnek. Itthon készülték; holmi erős, olcsó szövetekből, olcsó varrónők segítségével. — Mások gyönyörködnek gyermekeik szép ruháiban, mi gyönyörűséget éreztünk, ha láttuk vas egészségüket, farkas etvágyukat, plasztikai szépségüket, rugékonny erejüket, ügyességüket, szorgalmukat. Életmódunknak és a gyermekeink természetes nevelésének okszerűségét az is bizonyítja, hogy 20 évi házasságunk alatt nem ismertünk orvost, gyógyszerért, ügyvédet, bírót, végrehajtót. Ez pedig meg nem vetendő nagy anyagi tőkét képvisel.

Hogy pedig gyermekeink szem elől ne tévesszék a jó kezdet fontosságát, a kerti lak annak berendezésével az ő eredeti állapotában mostanáig is megmaradt. Láttam legidősebb fiam dolgozó szobáját. Abból azt is tanulhatják, hogy miképpen lehet az egyszerűséget előkelő csinálni egybekötve. Azért nem kellett pirulnunk, ha látogatónk jött. A szebbnél szebb kézi munkák, könyv, újság, kották, hegedű, pianó, éneklő madarakkal telt kálitkák, fali rajzok és festmények, saját iskolai munkáim, legszebb virágok az ablakok közt stb., az igénytelen kerti lakot a legkedvesebb lakóhelyé varázsoltuk, annak dacára, hogy butora lehető legegyszerűbb, most több ízben újonnan befestett darabokból állott.

Midőn már meg volt a szép ház, e gyönyörű kert meg volt állapítva renommem, megbízhatóságom. Agiom napról-napra emelkedvén, ide is, oda is bevalasztottak. Innen

is esepent, onnan is csurrant. Én is lettem valami. Kezdték okos embernek tartani, élelmesnek és pedig nem egészen alaptalanul. A világ ritkán előlegez bizalmat. Előbb bizonyítékot is akarja látni gyakorlati eszjárásunknak, jóakaratusunknak és tehetőségünknek.

A gyakorlati tevékenység kiegészíti az elméleti készültséget, élesíti az észbeli tehetőséget. A tervezgetés, a kivitelnél mutatkozó akadályok készletnek gondolkodásra a helyes eszközök megválasztására. A szerelt vagyon azonföül megérdemelt tisztességet kölcsönöz, a megérdemelt szegénység pedig lesújt, meggyaláz, közemberre degradál.

Sok fia al kezdő, ki példát vehetne rólam, miat sok másról, ki észszerűen gondolkodik, nem fogadja meg tanácsomat, csupa hiúságból, féhaságból és tehetetlenségéből. A ferde, rossz nevelés ennek az oka. Restelnek dolgozni és okosan gazdálkodni. Pedig jókor az ifjuság első éveiben kell megvetni az alapot. Midőn már a család felnő és az igények a fejünk fölé nőnek, már késő.

Nagy munkát végzett mellettem feleségem, nagyobbab mint én. Neki felelőnek, anyának, gazdasszonynak kellett lenni. — O tanított a lemondásra. Isten és asszony nélkül semminemű tervet sikerrel végrehajtani nem lehet. A férfi tervez, — az asszony pedig végez.

Nőm mindezeket a munkákat örömmel és élvezettel teljesíté nemcsak, hanem élő példájával családját is munkára szoktatja. Nemcsak férfiak, — nőnek is kötelessége családjá jövőjét megalapítani. Ezeket mondja és neki teljesen igazán van. Azért nem szabad a nő nevelésének egyo datának lenni. Szükséges, hogy a házasság felek egymást megértsék. Nehezebb, fáradszóbb, háttalanabb munkát

kellett volna végezni, mint tanító. Így pedig urnóvé lett, férjét is urrá tette és gyermekét is azokká teszi.

Mikor a gyermekek egy része felnőtt, akkor már elegendő tőkém volt arra, hogy őket tisztességesen ruházzam és neveljem, addig pedig nem is szabad a gyermekek igényének lenni.

Ha kényszerűségből vagy szerepenetlenségéből nagyobb költségekbe bocsátkoztak, néhány évre visszahúzódnak a társadalmából, faturá költöznek vagy külföldre, hogy az egyensúlyt ismét helyre állítsuk.

Az angoloknál, mint a legpraktikusabb népnél a házassági idő is a legjobban van megválasztva. Mig nálunk a szülők a leányt 20 éves korában már vén leánynak képezlik, a férfiak nagy része pedig csak 35 éves korában kezd gondolni házasságra. Angliában a leány ritkán megy férjhez 20 éven alul, a férfi pedig ritkán nősi 25 éven túl. És ezen természetes állapot nagy üdvös hatást gyakorol a jövőndő generációra.

Leginkább csudálkozom azon — így folytató beszédét — a világ azon vakságán, érzéketlenségén, hogy a nő értelmes nevelésére, gondolkozó képességre és önálló tehetségére nem fordít elég figyelmet. Pedig azon fordul meg a család boldogulása, anyagi, erkölcsi, szellemi gyarapodása.

Valamint a méhek törzsanyjától, a méhek királynéjától függ az egész raj jó vagy balsorsa, mit maguk a méhek is tudnak, mert a királynő elpusztulásával elzüllik az egész méh család, azonképen függ főképen az anyától minden családnak üdvössége, jóvoltá. 14. Lajos azt mondta elbizakodottságában az akkori idő szellemében: »Az állam en vagyok.«

Sokkal nagyobb jogosultsággal mondhat-

naszt fog emelni ellene, Zola azt felelte, hogy a semmitűző referensének fejtegetése lesz rá nézve az irányadó. Most már semmi sem fogja visszatartani attól, hogy minden bizonyítékával előljön, mert a Dreyfus-ügyének elválasztása az Esterházy-affértől nem törvényes. Pörének tárgyalásakor elalott egynémely tanúnak s a diplomáciai karnak a megidézésétől, de ha a haditörvényszék vádat fog emelni, akkor mindenkit meg fog cizáltatni, a kire akkor hivatkozott, de kikallgatásukról lemondott.

A haditörvényszék csütörtökön fog össze ülni, hogy a felett határozzon, vajjon benyújtása-e az új keresetet Zola ellen.

Az Echo de Paris szerint nem lesz újabb Zola-pör, mert sem a haditörvényszék, sem annak egyes tagjai nem fognak panaszt tenni.

A Temps. és más lapok munkatársai megkérdezték Walsin Esterházyt a Siécle leplezéseiről, amelyek azzal vádolták az őrnagyot, hogy Schwarzkoppen német katonai attasénék peazért eladta azokat a katonai titkokat, melyek később le voltak írva a bordereauban.

Walsin Esterházy tudvalevőleg megtagadott minden felvilágosítást. A lapok most emlékeztetnek arra, hogy nem is olyan nagyon rég volt, mikor Esterházy mindennap meginterviewoltatta magát és a kelletténél is többet beszélt; ilyen körülmények között hallgatását arra magyarázzák, hogy a Siécle leplezéseiről igazak.

Párisban tegnap az a hír terjedt el, hogy Dreyfus az Ördög szigeten meghalt. Lebon gyarmatügyi miniszter egy hírlaptudósító előtt kijelentte, hogy nem kapott erről semmiféle hírt.

Színház.

A nőszabó. Tegnap ismételték meg Feydeau ezen szellemes öletekben gazdag vígjátékát ezuttal is telt ház előtt. Az előadás teljesen jó, gördölekeny volt, különösen Tanay mint Moulineaux orvos kitűnő volt. Halmy Kiss Irén, Fay, Szabó Irma mindnyá-

ná minden anyja, hogy a család a z én vagyonok.

Ez egyszer mesteremre akadtam, gondolám magamban, ki önálló véleményében a nőnevelés fontossága tekintetében még rajtam is túlsz. Kiváncsi voltam ezek után, hogy minő szerepet jutat a családi háztartásban a férfinak.

Mintha arczomról azt a nagy kérdő jött leolvasta volna, erre is áttért.

A férjnek, az apának, mint családfőnek jelentős éget, tekintélyt, mint az egész család nevének, fényének, tartalmának külső és belső képviselőjét nem kell külön apostrophálnom. Alban ugy is egyetértünk mindnyájan. Mint Szechenyi az egész magyar nemzetnek, ugy a családfő, a férj és atya minden családnak napszámosa. Ő felelős a család minden lépéséért, ő tehát tekintélyre, súlyra nézve legelső a családban.

A méhek beérhetnek királynéjukkal. A heréket leölhetik a család veszélyeztetése nélkül. A nagy igényü emberi családnak azonban, hogy boldogulhasson, mindkettőre van szüksége: áldott jó apára, szerető jó anyára. Hogy pedig a család tengelye kellemetlenül ne nyikoroghasson, hogy a család szekere biztos jó uton haladva örvénybe, kátyuba ne kerülhessen, szükséges első sorban a házasság felkötésére, különben ugy járnak, mint a babiloni torony felépítésénél, hogy egymást meg nem értve, a családi jólet felelőse csak marad.

Eme fölött szükséges érzelmek mellé önként sorakozik a szülők magasztos hivatásának erkölcsi felelősségének szent áhitatos érzete, mely nemes lelki tulajdonok a családi körnek, magas benső tartalmát és fénylő külső zománcot kölcsönöznek.

jan nagyban hozzájárultak az est sikeréhez, jó alakítást nyújtottak Fenyéri és Szentes is.

Adorján báró. Színházunk legközelebbi premierje a jövő héten szerdán lesz, mikor is Prém József »Adorján báró« című színműve kerül színre. A színműben, mely kétszer egymásután kerül színre: a színtársulat drámai személyzete csaknem teljes számmal részt vesz. Az »Adorján báró« pályanyertes színmű A telen nyert vele szerzője a Porzsoit pályázaton ezer forintot. A szerző értesítette Komjáthy János színiigazgatót arról, hogy színművének debreczeni premierjét meg akarja nézni. A szereplők most már nagy ambícióval készülnek az előadásra.

Mire készül a társulat? Színtársulatunk énekes személyzete most a Verő György »Oroszlánvadász« című operettjére készül, amelyben játszani fognak az új baritonista, Mezeyn kivül Kaposy Józsa, Kállay Lajza, Serfőzy Zseni és Karacs. A drámai személyzet pedig Jókai Mór drámájára Helvilára és a vígszínházban még csak e hó 10-én színre kerülő »Feri kisasszony« című amerikai bohózatára készül.

Színházi műsor:

Pénteken, ápril 8.: nincs előadás.

Szombaton, ápril 9.: nincs előadás.

Vasárnap, ápril 10., délután: 1848 Hadakutja. Verő Gy. történelmi színműve. Este: A veres sapka. Vidor Pal nepszínműve.

Előkészületen: Lili, operette. — Adorján báró színmű.

Debreczen, 1898. apr. 2.

Az igazgatóság.

Ujdonságok.

* **Lapunk legközelebbi száma Nagypéntek miatt szombaton, f. hó 9-én jelenik meg.**

Istentiszteletek.

A Ref. templomokban Nagypénteken.

Délelőtt.

Nagytemplom: Kiss Albert lelkész, Kistemplom: Szilágyi Imre s. lelkész. Kossuth utcai templom Mitrovics Gyula lelkész.

Ispotály templomban Könyves Tóth Kálmán.

Délután.

Nagyt. Békely Lajos s. lelkész. Kist: Dicsőfi József lelkész. Kossuth u. t.: Bagaméri Károly esk. fel.

Husvét első nap.

Nagy: Békely Lajos s. lelkész. Kist: Dicsőfi József lelkész. Kossuth u. t.: Könyves Tóth Kálmán.

I. napján délután.

Nagy: Bokross Elek esk. fel. Kist: Soltész Elemér Senior. Kossuth: Kádár Andor 4. th. Ispotály Bagaméri Károly esk. fel.

II. napján reggel.

Nagy: Soltész Elemér Senior, Kist: Bokross Elek. Kossuth: Bagaméri Károly, Ispotály: Kádár Andor.

Városi szegényház husvét II. napján d. e.: Békely Lajos s. lelkész (Úrvacsora-osztás)

II. napján délután.

Nagy: Bagaméri Károly Kist: Kádár Andor Kossuth: Soltész Elemér. Ispotály Bokross Elek.

Ünnepi istentisztelet az ágost hitv. ev. templomban.

Nagypénteken d. e. 10 órákor passió, olvassa Maternyt Lajos főesperes,

egy. beszédet tart Hajász Lajos hitoktató, úrvacsorát oszt Maternyi Lajos. Délután 3 órákor ima. — Husvét első napján; d. e. 10 órákor az ünnepi beszédet Maternyi Lajos, úrvacsorát oszt Maternyi Lajos. Délután 3 órákor predikál Keller Sándor. Husvét második napján d. e. 10 órákor: Hajász Lajos Istentisztelet végeztével úrvacsora. Délután 3 órákor ima.

* **A király balesete.** Könnyen végzetesé válhatott volna az a baleset, amely tegnap előtt Bácsban a király kocsját érte. — A szecesszionisták kiállítását nézte meg s mikor hazafelé hajtatott, közel a palotához megcsuszott a záporverte sikos uton az egyik ló, azután elesett és a lejtős helyen 4-5 lépésnyire toltta maga előtt a nehéz hintó. — Az utca népe természetesen segítségére sietett a királyi fogatnak, de ló ekkorra már felugrott és nem történt semmi baj.

* **Második anyakönyvvezetői állás.** A városi tanács tekintettel az anyakönyvi hivatal növekedő nagy forgalmára lépéseket tett rendes második anyakönyvvezetői helyettes kinevezetése érdekében. — A közigazgatási bizottság azonban tegnapi üléséből csupán az iránt tesz felterjesztést a miniszterhez, hogy Varga Károly I. aljegyzőt nevezze ki 180 forint tiszteletdíj mellett anyakönyvvezető helyettesé főként olyan rendkívüli esetekre, a midőn az anyakönyvvezető és helyettese teendőikben akadályozva lennének.

* **Az országos orvos szövetség.** Az egész ország orvosi rendje felkarolta azt az örvendetes mozgalmat, a melyet a millenniumi orvosi kongresszuson Kólti Károly professzor kezdeményezett. S immár meg is kezdte az orvosi rend anyagi és erkölcsi érdekeinek megvédésére irányuló működését. Eddig ele az egész országban 35 főköszövetség alakult 1602 taggal, több helyen pedig alakulóban vannak a fiokok. A szövetség budapesti igazgató tanácsához érkezett jelentések szerint a következő megyékben és városokban csatlakoztak az orvosok a mozgalomhoz: Arad, Árva, Békés, Berég, Ugocsa, Beszterce-Naszód, Bihar, Brassó, Esztergom, Fehér, Gömör, Győr, Hunyad, Hont, Jász-Nagy-Kun Szolnok, Kolozs, Komárom, Liptó, Maros Torda, Mosony, Nyitra, Pozsony, Sáros, Somogy, Szabolcs, Szatmar, Torda-Aranyos. Udvarhely, Ung, Zólyom-varmegyék, azonkívül Budapest, Komárom, Nagyvárád, Pozsony. Szeged és Zombor városok orvosi kara létesítettek már főköszövetségeket, a melyek autonómiájuk érvényben tartása mellett az országos orvosi szövetséghez tartoznak.

* **A Csapó-utca városrész nem kap postahivatalt.** Csanak József és tarse nem rég fiók-postahivatalt kértek a Csapó-és Kossuth-utczák közt elterülő városrész számára. Noha a közigazgatási bizottság is partolta ezt a mozgalmat, meg sem értek czelt a folyamodók. A nagyváradi posta és távirda igazgató-ág tegnap értesítette a bizottságot a kereskedelemügyi miniszter elutasító határozatáról. A miniszter ugy találja, hogy a város eme részén nem lévén nagyobb ipari és kereskedelmi vállalatok, ninesen ott szükség külön postahivatalt a különben is elég közel érhető a főposta hivatal. A kérelem megtagadását a miniszter az azon számottevő pontos ujitásokra való hivatkozással is támogatja, amelyek Debreczenben a közelebbi évek alatt hoztak be. Ilyenek: a péterfiai és hatvan-utczai fiók porták felállítás, a csomagok és pénzküldemények házhoz hordása, a főposta hivatal kibővítése és a vasuti postahivatal államosítása. Még több ujtás szakadatlanul egymásután a szűken szabott budget mellett más városok posta forgalmi igényeinek megrövidítését vonna maga után.

* **A közöshadseregbeli hadapród iskolába felvétel tárgyában kiadott Pályázati hirdetmény» is megerkezett a tanács katonai ügyosztályához és 9-12-ig megtekinthető, valamint megtekinthető a helyb. ev. ref. főgimn. a r. k. gimn., az állami főreáliskolába, a ker. akademia és a gazd. tanint. igazgatóságánál is. A hirdetményből kiemeljük, hogy a becsi, bpesti és prágai gyalogsági hadapród iskolak-**

ban összesen 300, a károlyvárosi, közigazgatási, lobzowi, nagyszébeni, trieszti, marburgi, libenai, pozsonyi, insbrucki iskolákban 760—600, a bécsi tüzéségi hadapród iskolákban 110 és a hainburgi utász és morva fehertemplomi lovassági hadapród iskolákban 100 és így több mint 1000 helytöltetik be, tehát csaknem minden folyamodonak alapos reménye lehet a felvételre, ha a felvételi követelményeknek megfelel és a vizsgát kiállja. Folyamodványok legkesőbb aug. 15-ig nyújtandók be a legközelebbi cs. és kir. hadapród iskola parancsnokságához. Tan és ellátási díj fejében — melybe a ruházat is bele van számítva — a tisztok, katonai lelkészek, tisztviselők, zenekarmesterek s rangosztályba nem sorolt havidíjasok és altisztek fiai részére évi 12 ft, tartalékos és szotgálaton kívüli viszonyban álló tisztok s polg. tisztviselők fiai után 80 ft. Minden egyéb magyar és osztrák allampolgár fiai részére 150 ft, ezen felül a lovasok a 3—4. évf. 200 ftot fizetnek a lovasági alapra.

*** Ferencz Nándor főhercegről.** Ferencz Nándor főherceg tegnap este Meranból Bécsbe érkezett. A főherceg a napokban kihallgatásra jelentkezik a királynál és köszönetet mond a legjebb katonai kitüntetéséért. A londoni Standard Ferencz Nándor főhercegről érdekes cikket irt, amelyben a többi közt ezeket mondja: A főherceg nagyműveltségű, szeretetreméltó ember. Betegségéből teljesen kigyógyult, úgy hogy az uralkodó új funkciókkal bírhatta meg. A főherceget nem a trónnak nevelték, de nevelése a legjobb és legtagasabb körű nevelés volt, amelyben atyjára, a ki maga is nagy műveltségű ember, részesíthette és okosságát, gyors fölfogását, munkakedvét és kötelességtudását jól ismerik. A főherceg a minap azt a nyilatkozatot tette, hogy ellene van minden szélsőségeknek. — És az osztrák-magyar monarchia koronája örökösétől ez eléggé világos program. Minthogy van ideje, hogy a király bölcsességétől, nagy tapasztalatától és jóakaró jellemétől tanuljon, a főherceg a neki szánt helyet bizonyára tehetséggel és méltósággal fogja megállani.

*** A polgármester meghívása Hajdúvármegyére.** Simonffy Imre polgármester tegnap átiratot intézett Hajdúvármegye alispánjához, melyben a város háza nyagtermében f. hó 11-én d. e. 11 órákor tartandó városi díszközgyűlésre Hajdúvármegye törvényhatósági bizottságát meghívta.

*** A ki erővel katona akar lenni.** Miskolcon a most folyó sorozásnál egy mulatságos epizód játszódott le. A bevált és nem bevált legények nagy kurjongatva szekerre ültek és hazahajtaták szülőhelyeikre. Csak egy legény nem ment velük, Nagyon elbusulta magát, mert „untauglich” lett, szégyellte magát hazamenni. Egy átviasztott éj után megint odaállt a sorozó bizottság elé. Az orvos észrevette, hogy ezt már megvizsgálta volt. A legény könyörögni kezdett a „nagy-ságos urakhoz”, hogy vegyék be katonának, mert nem élne túl a szégyent. Csak akkor nyugodott meg valamennyire, mikor azzal b i z t a t t a k, hogy jövőre beveszik katonának.

*** Új politikai napilap.** Kaposvárról a hónap közepén Somogyi Napló címmel Szalay Oszkár szerkesztésében új politikai napilap indul meg. — A lap radikális demokrata irányú lesz.

*** Irtozatos bossza.** Lembergől táviratozzák: A Janow közlelésben levő Za neban tegnap éjjel Schildham Izrael koreszmáros házat Szucsiek napszamos felgyújtotta, mert Schildham nem akart neki pénzt kölcsönözni. A felgyújtott házban mindenszi aludt s így bizonyos volt a haláluk. A szomszédok csak akkor veték észre, a tüzet, mikor már a padlás és a tetőzet beomott. A tűzoltóság nagynehézen elfolytatta a lángokat s kutatni kezdett a szerencsétlenek után. A koreszmáros két lányát szénné égve találtak ágyukban, Schildham és felesége, oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy felgyógyulásukhoz nincs remény. A szerencsétlen Schildham fia az óriási ijedségtől megőrült.

*** Meghívó.** A debreczeni kereskedő ifjak önképző egyesülete évi rendes közgyűlését április 11-én husvét másodnapján d. u. fel 1 órákor tartja meg saját helyiségében, melyre a t. egyesületi tag urak tisztelettel meghívottnak. Az elnökség. Targysorozat: 1. Titkár és választmány jelentése 1897. évről. 2. Mérleg és zárszámadások és az évi költségeloirányzat betérjesztése. 3. Számvizsgáló bizottság jelentése és ezzel kapcsolatban a tisztikar választmány és a számvizsgáló bizottsági tagoknak a felmentés megadása. 4. Esetleges indítványok. 5. Tisztviselők és a választmány megválasztása.

*** Balogh (Dajna Bandi kis bögös köszönete.** Ottó főherceg ajándékaért. Olvasóink előtt ismeretes, hogy Dajna Bandinak, a mi népszerű kis bögőünknek Ottó főherceg egy gyémántokkal körülvett saját monogramját ábrázoló értékes mellűt küldött ajándékkul, a mit Bandi a következő levélben köszönt meg a főhercegnek:

Csaszari és Királyi Fenség!

Legmélyebb hódolattal és halálal fogadtam Fenséged azon magas kegyét, miszerint szerény művem legkegyesebben elfogadni méltóztatott kitüntető ajándékát halas szívvel megköszönve örök emlékül fogom őrizni s uno káimra hagyni, mint fenyves bizonyágát azon rokonszenvények — melyet F e n s é g e d — igazi m. kir. főherceg, a mi népünk szive dobbanását tolmácsoló magyar nótá iránt érezni méltóztatik. Hódoló tisztelettel cs. és kir. Fenségédnek legalgazatosabb szolgálója Balogh Dajna Bandi magyar népzénesz.

*** Anya és gyermeke.** Az anyai önfeláldozásnak s az isteni csodának megható esetét jelentik Zágrábról. Onnan indult el tegnapelőtt a Déli Vasútnak egyik vonata, amelyen hároméves gyermekeivel utazott egy kereskedő felesége. A gyermek az ablaknál állott, egy zökkenésnél kibukott a kocsiból s lezúrt a vasút töltésén. Az anya ijedt sikollással rögtön utána ugrott a robogó vonatból. Az utasok rémülve látták a jelenetet, vészjelt adtak, a vonat megállott. És ott találtak az anyát és gyermekét mindkettőt egészen sértetlenül. Visszaütek a vonatra mely vígan vitte őket tovább.

*** A debreczeni löversenyekre,** melyek apr. 16 és 17-én kerülnek döntésre, a nevezzési zárnap ma esti 10 órákor van. A nevezések eredményéről legközelebbi számunkban részletesen fogunk referálni.

*** Kardaffér a menyasszony miatt.** — Bécsben tegnap gróf Buonacorsi György tisztihelyettes kardjával nyílt utazán magvagdalta Pirkér Oszkár mechanikust. A verekedésnek az az előzménye, hogy Pirkér összekülönbözött az utczán a menyasszonyával. Ez aztán durvozogva ment az utca másik oldalán, míg az egyetlen Pirkér követte őt bátyjával. Egy kavához előtt a leány szembe találta magát a gróffal, a ki félremagyarázta a leány viselkedését s megszólitotta. Ezt meglátta Pirkér s dühösen szakadt menyasszonyához:

— Mit akart ez az ur tőled? — kérdezte ingerülten, de a durvozas leány nem felelt. Erre Pirkér még haragosabban szólt hozzá:

— Kövelelem, mondd meg, hogy mit beszélt ez az ur.

A gróf erre kirántotta kardját s azzal hatalmas vágást mért Piker fejére. A megsebesült vőlegényt kórházban apólják, a gróf ellen pedig feljelentést tettek a katonai hatóságnál.

*** Vendéglős pinczér kongresszus.** A debreczeni vendéglős-pinczér kongresszust előkészítő bizottság holnap pénteken d. u. az az egyesület helyiségében Kovács Dezső elnökölete alatt ülést tart, melyre az érdekeltek ez uton is tisztelettel meghívottnak.

*** Római kincs B. Diószegen,** Szőnyi József bihar-diószegi gazda nyugodtan végezte a tavaszi szőlő munkát a minap: a tőkeket forgatta kapával, deli hárangszókor eljött egy két jó szőra a szomszéd Nagy József. Beszélgetéssel telt az idő, közben Szőnyi szorgosan kapátogatott. Egyszerre megakadt a kapa a porhanyó földben mint mélyen bevágta. Érez-

te, hogy nagyot koppan, valami kemény tárgy ba ütözött. Kíváncsian kapart tovább, tovább a szomszéd is türelmetlenkedett s nagy meglepetésükre egy agyag urna forma edényre bukkantak, amelyik színűtíg tele volt penészes zöldes réges-régi ezüst pénzzel. A gazdak bevittek a lelletet a székelyhídi főszolgabírónak ki további intézkedés végett tegnap küldte el a római eredetűnek látszó kincsletet Bihar megye alispánjának.

*** Juonesd aradmegyei községben** Guguc Simo gazdag oláht megcsalta a felesége. A férj tetten érte és agyon verte, holtestét pedig kidobta az utcára. Elfogták.

*** Gallovicz mint énekes.** Newyorkból írják a következőket. A magyarok márczius 15-ének megünneplésére készültek. Naponként tartottak bizottsági üléseket, hogy az ünnepet minél fényesebbé tegyék s hogy az annepi hangverseny minél gazdagabb és vonzóbb legyen. Közvetlenül márczius 15-ke előtti napra a bizottsági ülés elnökénél — mialatt a tanácskozás folyik — jelentkezik egy elegáns fekete ruhába öltözött ur.

— Mivel szolgálhatok kerdi az elnök?
— Én Zala Viktor dr. ügyvéd vagyok Debreczenből.

— Nagyon örvendek.
— Szép bariton hangom van s miut igaz magyar hazafi, szeretnék én is részt venni a márcz. 15-iki ünnepségekben. — Eléneklném a »Hazádnak rendületlenül«-t ciganykisérlettel.

Az elnök meuten próbaéneklésre kérte föl az ügyvéd urat, a kinek csakugyan szép baritonja általános meglepetést keltett.

Az ünnepi hangversenyen is nagy volt Zala dr. urnak a sikere. Kéthárom ráadast is kellett énekelnie.

De mikor a harmadik dalt énekelte, — megmagyarázhatatlan suttogás keletkezett a hallgatók közt; az emberek összenéztek, mosolyogtak, bosszakohtak, egyik a másiknak intezve pislantott föl egy emeleti pályolyba, ahol selyembe öltözve, egy barna nő lorgnettezett s gyönyörködve halgatta Zala dr. ur énekét.

Szegény Zala dr. urnak nem volt szerencséje az első debütjével, mert a hallgatóság közt volt egy ur, aki Zala dr. urat szinten véletlenül látta volt a magyar konzulatusnál, mikor mint Gallovich dr. az elsőlyedő hajótársaságon reklamáta odaveszett kincseit.

Gallovich az ének után fölsietett a pályolyba hölgyéhez s karonfogva jött le vele a nagyterembe. Nem is sejtette, hogy levan lepelve. Az asszony alacsony termetű, erősen fekete, elegáns nő, a kin egy esőppet sem látszik meg, hogy valamelyes lelkifurdalast érezne. Gallovich csak akkor tudta meg, hogy föl van fedezve, mihor alig negyedóramulva megjelent a Herold egy munkatarsa és rajzolója, hogy másnapra cikket készítsenek az érdekes szerelmes pár első szerepléséről. A hiriapiró előbb persze tagadta, hogy ő Gallovich volna s ismételte, hogy ő Zala Viktor dr. ügyvéd Debreczenből. Ugy látszik azonban, hogy minden penze nem veszett oda az elsőlyedő hajóval, legalább ő is, hölgye is igen elegánsan voltak öltözve, pedig a ruhájuk mind odaveszett s a mi rajtuk volt, azt Newyorkba kellett vásárolniok. Az asszony csak úgy ragyogott a sok drága ékszertől.

*** A szőlő meghatározása.** Brillat-Savarin az éves művészetének kitűnő tudosa, e szép művetéről szőlő munkájában megemlékezik egy uriemberrel, ki nem nagy barátja volt a szőlőnek. Mert amikor egy pazar lakoma végén szőlővel kínálták, fauyar mosolylyal jegyezte meg:

— Köszönöm, nem szoktam a bort pilulákban bevenni.

A szőlőnek bor-pilulákká való minősítése mindenesetre igen eredeti ötlet.

*** Dalszarnok.** Mezey János ma a főkapitányságnál engedélyt kapott, hogy május hónapjában daltársulatával előadásait megkezdhesse. Mezey nem ösmeretlen a debreczeni közönség előtt és meglehetősen kedveltségnek örvendett jó társaságával.

IRODALOM.

Amerikai mezőgazdaság. Félésztendeig taró tanulmányutat tett Észak-Amerikában a chikagói kiállítás idején Szilassy Zoltán, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkára s ez alkalommal szerzett tapasztalásairól 350 oldalas kötetben számol be. Az volt a célja Szilassy utazásának, hogy meglássa, megfigyelje az erőforrásait annak a hatalmas verseny társnak, melylyel a magyar mezőgazdaság minden ága évtizedes, folyton fokozódó küzdelmet folytat, sajnos: nagyon kedvezőtlen viszonyok közepette. És Szilassy jól meglátott, jól megfigyelt mindent, tanúság reá a könyve. Nem úgynevezett »komoly« szakmunka ez, tömve statisztikával, holt adathalmazzal és dagadó filozofemákkal, hanem egyszerű s értelmes elmentmondása annak, amit egy tisztán látó szem észrevesz és mint érdemes följegyez. Ennek következtében a vaskos könyv, a melyben el van mondva mindaz, ami a magyar gazdaság Amerikából érdekelheti, mindvégig érdekes és tanulságos olvasmány. Aki ezt a könyvet végignézi, megismeri az amerikai gazdaság egész vonalán azokat a kisebb-nagyobb eszközöket, melyek az eredményekben egygyé forrva, képesé teszik Amerika mezőgazdaságát hódító munkájára az egész világon. Sokat és nagyon sokfélet tanulhat a magyar gazdákönözö Szilassy Zoltán kitünő könyvéből és ezért ajánljuk, hogy minél többen olvassák el s használják tel a belőle folyó tanulságokat. — A könyv ára, melyet számos kép is díszít egy frt. megszerzhető a »Köztelek« szerkesztőségében (Budapest, IX. Ulóci-ut 25.)

Különfélék.

Nincs köze hozzá. — Tudja-e szomszéd asszony, hogy a jövő esztendőben vége lesz a világnak?

— Mi közöm hozzá? Jövő évbe úgy sem leszek Pesten.

Humor. Tommy: Édes apám, mi az az autodidakta?

Apá: Olyan valaki, aki önmagát tanítja Tommy: És ki veri őt meg?

A pap meglátogatja Patrie O'Hagen kunyhóját, amelynek egyetlen szobája konyhának, halószobának, ebédőnek és lakószobának szolgál. O'Hagen, a felesége, öt gyermeke, negy disznó, és néhány tyúk számára.

— Patrie — mondja a pap — egészségtelen a disznókat a szobában tartani.

— Oh — mondja csodálkozva Patrick — a disznók mindig itt voltak a szobában és még sincs semmi bajuk.

Ékszerész: Megmutattam önnek az összes gyűrűmet asszonyom, amelyek 12 éves leányoknak illenek.

Urhölgy: Megdöntöttem a dolgot. Várok addig amíg 15 éves lesz.

Ékszerész: Ah right, asszonyom! Tesek addig helyet foglalni.

Hölgy: Ej, Jean ur, miért olyan komoly és hallgatag ön?

Jean: Azon a felűnő jelenségen gondolkodom, hogy az összes eszaksarki utazó feleséges emberek voltak.

A költő verset olvas föl a feleségének.

— Ide halgatsz edesem?

— Igen.

— De hiszen asztasz.

— Eppen azért, mert odahalगतok.

TÖRVÉNYSZÉK.

A nyíregyházi biztosítási bűnpör. Nyíregyházi tudósítók telegrafálás: Zsuffolt terem előtt folytatta ma a törvényszék Fodor Zsigmond százezer forintos biztosítása ügyének végtárgyalását, melynek érdekességét nagyban emeli az a körülmény, hogy a vádlott, védelmet, Friedmann Bernát a hírneves kriminalista vállalta el. A mai tárgyaláson a

tanak a New-York és a többi amerikai biztosító intézetek ellen vallottak. Dr. Stiller Mor, a társulatok ügyvédje védte a társulatokat, Friedmann Bernát pedig arra mutat rá, mily rengeteg haszonnal dolgoznak az intézetek, meg az ügynökök is. A tegnapi tárgyaláson is kimutatta a védő, hogy Fodor aki maga is biztosítási ügynök volt a panaszos társulatok egyikének, a Gresham-nak, abban az évben, amikor anyját biztosította, huszonegy ezer forintot keresett. De minthogy jó maga sokat költséket anyja folyton zaklalta a biztosításért, hogy ny módon legalább a biztosításért fizetendő összeget ne költse el. Ezzel magyarázta Fodor, hogy közel százezer forintot biztosította anyját. A biztosítási ügyletet annak idején Weisz Ignác ügynök közvetítette. A pörnek ezt a koronatan utját ma hallgatta ki a törvényszék. Fodor aki zavartalanul felelt az ügyész keresztkérdéseire is, már a tegnapi tárgyaláson beszélt Weisz ügynökről.

— Tudom — így szólt — hogy Weisz terhelően fog vallani ell nem, mert ő most megint a New York társulat alkalmazottja, holott csak nem régebben egy időre elbocsátották onnan. Most azonban visszafogadták és Arányi igazgató pénzigérettel, fenyegetéssel kényszerítette, hogy terhemre vajjon.

A tárgyaláson csakugyan terhelően vallott. Azt állította, hogy dr. Kis Jenő a biz. tars. orvosa, meg sem vizsgálta Fodor anyját, csak egyszerűen a környezet bemonadása alapján állította ki az orvosi bizonyítványt. Különben az orvos kihallgatása alkalmával ki is tűnt, hogy csakugyan felületesen végezte a bizonyítványok kiállítását.

Elmondta aztán Weisz tanu, hogy maga nem is látta Fodor anyját. Egyáltalán az egész biztosítás rendkívül titokzatosan történt. A tanu Fodor anyjának halála után Weltmann ügynökkel együtt sorra járta az orvosokat, hogy adatokat gyűjtson, vajjon az öreg asszony csakugyan tudóvészben szenvedett-e. A vád szerint ugyanis az asszony már tudóvész volt a biztosítási ügylet megkötésekor. Ezeket az orvosokat ma a törvényszék is kihallgatta. Így vallottak Springer, Tokai Vadas, Horvath, Kain, Dekány, Burger és Schenk orvosok, akiknek nagyobb része azt vallotta, hogy Fodor elhalt anyja nem volt tudóvész. Kihallgattak Löwy anyakönyvezőt is arról, hogy hany éves volt az asszony, amikor biztosították. A vád szerint ugyanis Fodor ötvennégy évesnek mondotta be anyját, holott valójában 74 lett volna. Az anyakönyvezető valomása szerint az asszony férjhez menetelekor 21 éves volt s így a biztosítás megkötésekor 59 esztendősen lehetett.

A tárgyalást holnap folytatják. Ítelet valószínűleg ma lesz.

A szép asszony gyűrűje.

Fiatal, szőke asszonyka áll dr. Kurti József büntető járás bíró előtt.

— Mi a neve? — kérdi a bíró.

— Kovacsne Stettner Rózsika.

— Mi a panasza?

— Kérem bíró ur, ez a Groszberger József (rá mutatott a vádlótira) ellopta a gyűrűmet.

— Ellopta a gyűrűjét! Hogyan került ő a maga gyűrűjéhez?

— Mikor még nem voltam a férjem felesége, ő gyakran eljárt hozzánk és egy ilyen látogatása alkalmával elvitte a gyűrűmet.

— Látta ezt valaki?

— Látui nem látta senki, hanem (mondja egy kis gondolkodás után) a férjem az megismeri a gyűrűt. Tőle kaptam ajándéku.

— A bíró felhívja a vádlótat.

— Hat mondja Groszberger, igaz ez a vád?

Groszberger ránez a fiatal asszonyra és így felel:

— Kérem bíró ur igaz! Csakhogy nem egészen úgy történt, a hogy a panaszos mondja. Igaz, hogy a gyűrű az övé volt, igaz, hogy ezt a gyűrűt a férjétől kapta ajándékba,

csakhogy én is ajándékba kaptam tőle. Lopasról szó sem lehet.

— Miért kapott volna maga egy gyűrűt ő nagyságától ajándékba?

— Erre nevez kérem kihallgatni a panaszos volt házmasterét.

A bíró maga elé idézi a házmasterét és faggatni kezdi:

— Tud maga erről e gyűrűről valamit?

— Nem tudok én, kérem semmit.

Groszberger (a házmasterhez): Igaz, hogy én bejáratos voltam a panaszosék házában?

— Igaz.

— Igaz, hogy én az esti órákban is gyakran meglátogattam ő nagyságát a mikor még hajadon volt és a m a m a element setálni?

— Igaz.

— Hat kérem bíró ur, szól most bizonyos fölényvel Groszberger, ez azért fontos mert igazolja állításomat, hogy a kisasszony szerelemből adta nekem a gyűrűt.

A házmaster (közbeszól): Igaz, igaz a Rózsika szerette az ifurat.

A panaszos (kipirult arccal): Ne tessék engem Rózsikának szolítani. Én már nem vagyok Rózsika.

A bíró: Na jól van. Csak esőnd. Hat igaz az, a mit Groszberger mond?

A panaszos (határozatlan hangon): Hat hogy volna igaz, kérem!

A védő: Lásza kérem, nincsenek tanui. Vonja vissza a vádat, en megfizetem a gyűrű árát magának.

A panaszos: Igen ám de a férjem a gyűrű akarja.

— Majd ő is beleegyezik.

— Hat tessék behívni és megkérdezni tőle, beleegyezik-e?

A szolga behívja a férjet. A bíró megkérdi:

— Elfogad a gyűrűért öt forintot?

— A férj öt forinttal ezt az ügyet nem ehét elintézni.

A védő kapacitálni próbálja az asszonykát. De ez csak nem enged.

Megkérdi még egyszer a bíró:

— Hat fentartja a panaszát?

— Ha nem arult volna el, visszavonnam.

A hallgatóság harsogó derűtsége kíséri ezt a kis elszólást, a férj pedig i z g a t o t t a n kéri:

— Mit arult el? Mit arult el?

Az asszonyka észreveszi, hogy elszólta magát és nagy siránkozás közt válaszolja:

— Azt hazudta, hogy én egyszer becsaptam a te gyűrűdet.

— Azt mondta!? — szolt sértődötten a férj. Kérem fentartjuk a panaszt!

A bíró megfogalmazza az ítéletet és aztán kihirdeti:

— A vádlótat felmentem, mert állítása hogy a gyűrűt ajándékba kapta, meg nem czáfoltatott.

— Megis csak jó lett volna az öt pengőt elfogadni — mondja a férj.

Az asszony egyet hunyorított a vádlott felé. Ez udvariasan szól a férjnek:

— Kérem, utólag is megadom! Nekem megér ennyit!

CSARNOK.

Epizódok Zsiga barátom életéből.

— Humoreszk. —

Írta: **Viski Böske.**

(Folytatás.)

VI.

Özvegy Málka.

Kedves Zsiga barátom!

Utolszor fogom kezembe a tollat, hogy fölöttébb eseménydus életéből a legutolsó ha zassági epizódot feljegyezzem. Mielőtt hozzá fogok, nem mulaszthatom el hatodszor és utoljára téged arra felkérni, hogy ne vond meg tőlem nagyrabesűlt bizalmadat, ha netán nehol indiscret lennék!

Mint szerencsém volt a megelőző, Pan-

nika fele epizódban elmondhatni, de, a legutolsó és oly szerencsétlenül végződő leánykérés után teljes és fájdalmas resignációval adtad meg magadat sorsodnak, mely élted végéig bus egyedüliségre látszott téged kárhoztatni.

A Nani szakácsnét még inkább elhalmozdattad kedveskedésekkel, melyek holmi cifra vigánok és lettek bemutatva a dicső hölgynek, mert kitudja? Nem lesz-e egykor a Nani még az eddiginél is nagyobb mértékben hivatalba betöltve a feleség helyét? Hát ha valami betegség le ver a lábadról, ki fog hűségesen ápolgatni feletted virasztani.

Szóval, te, peczkes barátom, teljesen belenyugodtál sorsodba s előkészületeket tettél az aglegényi életre.

Ekkortájt jutott a füledbe azon hír, hogy első számú választottad, a Malika kisasszony férjét, a te egykori vetélytársadat, tekintetes Korpa Gábor fiskális urat, fölőbb feitalván hevülni valami érdekes jogügyi téma fejtegetésében, hirtelen megütötte a guta és mivel egyttal bucsut is mondott az árnyék világnak bus özvegyiségben hagyta is maga után Malika nagysamot, ki is e megrendítő gyász eset után sietett minden czók-mókkal együtt, melyek közé tartozott két gyerek is, visszaköltözni a mamuskájához, a harcias természetű és természetű özvegy számtisztjához a te városkába.

Hogy mennyire el ment a kedved a házassági szándékoktól, semmi sem bizonyíthatja jobban, mint hogy te e hirre, mely más között szived édes reményekkel teli lázas dobogásban hozta volna, most még — hogy ugy mondjam: — a füled botját sem igen mozgattad!

Teljes nyugalommal csak annyit mondtál a Náninak, ki sietett téged e hirrel megörvendeztetni, hogy rád nézve tökéletesen mindegy az, bármit mivel is a Malika! — És eszed-ágában sem volt a gyöngéd ismeretséget felújítani.

Egy nap, a mint véletlenül (te megesküdtél rá, hogy v e l e t l e n ü i) arra felé sétáltál, a merre az özvegy számtisztjé lakása állott, meglátod egykori imadottodat, a mint az ablakon kikönyökölve rád tekint;

Te igyekeztél lehetőleg hidegen menni el előtte és szónéklul megbillentetted kalapokat, a közben szinte dühös lettel magadra, hogy te nagy zavarba jöttél, akaratlanul is elversedtél.

Malika azonban nyájas hangján utánad kiáltott:

— Ugyan, ugyan, édes jegyző ur! Hát már nem is akarja megismerni régi jó barátját? — a mire te még is kénytelen voltál visszafordulni s csak annyit hebegtél, hogy nem akartál tolakodónak feltűnni.

— Ugyan kerüjön beljebb édes jegyző ur! Hadd beszéljem ki egy kisse magamat! Egész örökre valóságnak tűnik fel, mióta nem láttam!

Te azután kénytelen voltál még be is menni.

Oda bent Malika is, a mamája is el halmozdattad kedveskedésekkel és okvetlenül megígértették, hogy gyakorta meglátogatod őket, a ket szegény, magános özvegy asszonyt. A Malika ket porontyát is az öledbe ültették és te mosolyogtál annak, ba gondosan kipédert bajszodat össze-vissza cibalgaták az édes anygalkák.

Egészen meghatva kerültél onnét haza és szivedben újra feltamadt valami bolond reménység, hogy hátha most? . . . De te, bülcsezen okalva a multon, sietted e reménységet szivedből kiűzni, de azért meg is csak hűséges látogatója lettél a ket szegény özvegy asszonynak, mert hát a Malika mintha most még sokkal csinosabb leane, mint volt leánykorában és határozottan sokkal kedvesebb! Még parthie tekintetében, is sokkal, de sokkal jobban megállana a sarat, mivel hogy most még a megboldogult fiskális ur tekintélyes vagyonszája is ó rea szállott. De te nekéd most már nem kell; Aglegény maradsz és punktum.

Folyt. köv.

Magy. kir. szab.

osztálysorsjáték

(II. SORSJÁTÉK.)

(II. SORSJÁTÉK.)

100000 sorsjegy — 50000 nyeremény.

Ezen nyeremények, melyek 6 osztályban kihuzatnak, kitesznek összesen

13160000 koronát

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

Egy Milliő Korona 1000000 Egy Milliő Korona

Kül.:

A huzások nyilvánosan a magas kormány felügyelete alatt történnek Budapesten.	1 díj	400,000	Mindjárt a huzás után beküldjük t. ügyfeleinknek a hivatalos huzási lajstromot.
	1 nyer.	200,000	
	2 „	100,000	
	1 „	90,000	
	1 „	80,000	
	1 „	70,000	
	2 „	60,000	
	1 „	40,000	
	5 „	30,000	
	1 „	25,000	
7 „	20,000		
3 „	15,000		
31 „	10,000		
67 „	5,000		
3 „	3,000		
432 „	2,000		
763 „	1,000		
1238 „	500		
90 „	300	A huzás kezdete f. é. május 11-én.	
31700 „	200		
3900 „	170		
11750 ny. a 130, 100, 80, 40 kor.	100		
50000	nyeremény es díj melyek összesen kitesznek	13 160 000 koronát	Megrendelések minél előbb beküldendők, mert valamennyi sorsjegy rövid idő alatt el lesz adva.

Fejérvári és Társa Budapest, 5. Marokkai-utca főelárusítók.

MARGIT[®] GYÓGYFORRÁS

Margitforrás-telep (Bereg-megye.)

A budapesti m. kir. egyetem vegyelemzése szerint kevés szabad szénsavat, sok szénsavas natriumot és lithiumot tartalmaz egyéb anyagok mellett. Ezen tulajdonságai azok, melyek a hasonló összetételű vizek fölé emelik, mert míg egyrészt kitűnő hatású szénsavas natriumánál fogva a legutak s tüdő hurutos állapotainál, különösen szívós váladék esetén, másrészt egyéb víz nem is adagolható akkor, ha mint tüdővészreszkóné is, vérzésre való hajlandóság van jelen, a mikor tehát a „Margit-víz” megbecsülhetetlen szolgáltatást tesz kevés szabad szénsavával. Kiváló hatást látni föle a gyomor és belek hurutos állapotainál, főleg azon esetekben, hol a fölös mennyiségben képződött sav oka a rossz emésztésnek.

Ezek, s hogy még a hólyag hurutos bántalmainál is kitűnő szolgálatokat tett, akadályozva a húgysavas sók lerakódását s így a kö- és homokképződést, eredményezték azt, hogy úgy a budapesti és bécsi egyetem orvosainál, mint az orvostudomány egyéb előkelőségei, úgyszintén a legelső rendű gyógyhelyek, mint a gőrsnárdi, mindig a legzavesebben használták, mindig előnyt adtak neki a hozzá hasonló összetételű gyógyvizek fölött.

Mint ivóvíz

kiváló óvszernek bizonyult járványos betegségek idején, főleg typhus ellen.

Mint borvíz általános kedveltségnek örvend.

Főraktár ÉDESKUTY L. Budapest V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógyszertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

